

Disposiciones Presidenciales de fecha 14-06-2020, Reformadas el 17, 24 y 31 de mayo y 5 y 7 de junio de 2020

Traducido por ALMG
Idioma maya Sipakapense



**K'MOL B'EEY RECH PAXIL
NO'JNEEM RECH RI K'MOL B'EEY ATAQ K'OLIK JUN CHE KK'ULMIXIK RUK' RI
RCHOLJIL RECH QATZ XT'B'ANIK**

PAXIL, KAB'LAJUJ KAN CHU RI JNOB' 2020

NIMIRSIK RI KEQ NO'JNEEM CHU RI RAJLAAL 14 CHU RI RJO' JNOB' 2020
SUK'B'MAJ CHU RI 17, 24 RUK' RI 31 CHU RI RJO' IK' RUK' 5 CHU RI RWAQ IK'
CHU RI JNOB' 2020

RB'USXIK RIJ:

Ri rkowal taqb'al tzii Paxil kirkwoj ke ri rwoch Paxil kmol kiib' chu kchajxik ri wnaq ruk' ri ajk'wa'l, wa'chi' kirchool ke ri k'aslimal are' jun choq'ab'lil nim rajwreem kech ri wnaq, xuqkee mees chinaq xq'elwik, kchoq'ab'lil mlom no'j xaq chinchke; xuqkee ruk' jun utz rcholjil ruk' ri q'inmalil rech ri k'mol b'eeey Ajownel rech Paxil ruk' ri rcholjil chaak chu ri nima tinmit Paxil wa'chi' kcholb'xik ri rtikrokb'ik rech ri q'ta'l iil; wa'chi' njel ri mlom no'j xtknuk' rcholjil ri kchek ruk' ri kno'jb'al ruk' ri rwoch Paxil.

Kepli kirchol ri **q'atb'al tzii ajk'mol b'eeey rajlaal 5-2020, 6-2020, 7-2020** ruk' ri **8-2020** rech ri k'mol b'eeey rech Paxil ruk' ri to'lre, xyoq'xik rchoq'ab'lil rum' ri **q'atb'al tzii rajlaal 8-2020, 9-2020, ri 21-2020 ruk' ri 22-2020** rech ri taqnel rech Paxil, wa'chi' xyo'qik rchoq'ab'lil ri ataq che kk'ulmixik chu ri Paxil, kepli ri kirtzuj ri rkowal taqb'al tzii Paxil kirkwoj ke rchoq'ab'lil ri ajk'mol b'eeey rech Paxil rb'anik ke'q no'jneem chrij ri ataq che kk'ulmixik chu jun anaqil chu jun nim laj k'ex mu chwoch ri Paxil, wa'chi' xtkka'yij ke'q taqnel chu ri chaak ki'b'anik ruk' anaqil.

Ke pri rajlaal rkajlajuuj chu ri rjo' ik' chu ri jnob' 2020 xyo'qxik kchoq'ab'lil ke'q no'jneem rech ri k'mol b'eeey rech Paxil ataq k'olik jun che kk'ulmixik ruk' ri rcholjil ruk' ri nmirsixik ruk' ri rsukb'xik chu ri rajlaal 17, 24 ruk' ri 31 chu ri rjo' ik' chu ri jnob' 2020 ruk' ri 5 ruk' ri 7 chu ri rwaq ik' chu ri jnob' 2020, ke xkchoq'b'eej chu ri tjin kk'ulmixik chu ri k'aslimal chu ri tjin knimirik chrij ri yab'il COVID-19 (SARS-CoV-2), sicha' iriij tramb'xik riij ke'q no'jneem chu ri q'atneem chu rnuch'irsixik ri yab'il rum ri kolnel ri kk'aslimal ri wnaq.

Iriij tq'atxik ri rchoq'ab'lil chrij ri k'aslimal kepli ri kirtzuj ri rkowal taqb'al tzii Paxil, Ri q'ta'l iil wre' mu chu ri q'ta'l iil ajchq'aya' ri kirchool chpom ri nima molb'eeem jnumsb'al tzii chrij ri choq'ab'lil kech wnaq, kinta'tb'eej chu ri wnaqil ppaxil, k'mol b'eeey, jaljoj ajchaak kech ri mlom no'j, k'amb'al no'j, iriij tb'anik kepli kirtzuj i qatz tb'anik ruk' rcholjil.

Ke rum ri k'mol b'eeey rech ri k'amb'al rech ri k'aslimal rum wu tjin kk'ulmixik, ri k'amb'al no'j chu ri k'aslimal ruk' ri to'lre xkya' rchoq'ab'lil ri utz rcholjil chu ri q'atneem chu ri yab'il SARS CoV-2 ruk' ri rkowalil chu ri a'nik chu ri rcholjil chu rjaqik rwoch ri paxil rum ri xnuk'ik chu ri nuk'b'al tzii rajlaal 146-2020 chu ri rajlaal k'eeb' chu ri rwaq ik' chu ri jnob' 2020, wu chaak wa' tjin kyo'qik rchoq'ab'lil chu rtramb'xik riij ri xwiqik.

RUM K'RI':

Tinya' rcholjil kumu inri' ri nk'mol b'eeey chu ri Paxil, k'olik nim wajwreem ruk' nima nchoq'ab'lil chu ri nchek, sicha' kintzjuj wuwe',

NIMRSNEEM, RTZ' AQOK RUK' RI RSUK'BNEEM CHU RI KE'Q NO'JNEEM RECH RI K'MOL B'EEY RECH PAXIL ATAQ K'OLIK JUN CHE KK'ULMXIK RUK' RI RCHOLJIL RECH QATZ XTB'ANIK

Rech jun utz cholb'alre, utz molb'eem ruk' rchkunsxik ri qatz k'omo tyo'qik rchoq'b'lil wu no'jneem wuwe' rech ri k'mol b'eeey rech Paxil, iriij tyo'qik rchoq'b'lil ri utz rtikrokb'ik chu ri k'aslimal ruk' ri rtikrokb'ik chu ri q'ta'l iil, kepli ri kirajb'eej ri rwoch Paxil ke are' ri to'b'al iib' chqxo'l.

Wu ke'q rxo'lal rwinqil chu jun utz ka'yichik chu ri utzil chu ri rkowalil ri wnaqil chu ri Paxil, tyo'qik rchkunsxik ruk' rjnumalil chwoch njel ulew rech paxil, chu taq awa'chi', ptaq jaljoj ch'ich', ruk' juun utz nimneem kepli ri kirchol ri qb'ineem ila'maj chu ri nima qtinmit.

NAB'EEY: NIMIRSXIK RUK' RI RCHOQ'AB'LIL.

K'olik kchoq'ab'lil ri ke'q q'atneem icholb'maj chpom ri no'jneem rech ri k'mol b'eeey rech Paxil chu ri rajlaal kajlajuuj chu ri rjo' ik' chu ri jnob' 2020 ruk' ri suk'b'neem chu ri 17, 24, ruk' ri 31 chu ri rjo' ik' ruk' ri 5 ruk' ri 7 chu ri rwaq ik' chu wu jnob' wuwe'. Toyb'xik chu jun tzujneem chiik, no'j iriij qatz tchukla'xik njel wu b'i'maj chu wu ke'q jachb'al wuwe'.

Wu no'jneem wuwe' ruk' ri xsuk'b'xik xttikrok rchoq'ab'lil chu ri q'iij luq'iij chu ri jo'lajuuj chu ri rwaq ik' chu ri jnob' 2020 chu ri 05:00 ch'oob'.

RKAAB'. NO'JNEEM RI XTZ' AQOK CHU RI Q'ATENEEM CHU RI JOSQ'NEEM RUM RI TJIN KK'IYIK RI YAB'IL CHU TAQ NIMA TINMIT RECH PAXIL, SACATEPEQUEZ, RI PROGRESO RUK' RI PTUM.

Rum ri xb'ij ri k'amb'al no'j chu ri k'aslimal ruk' ri to'lre kcholb'xik ri ke'q q'atneem ri xtz'aqok ruk' ri kajwxik chu kto'xik ri kk'aslimal kech ri wnaq, sicha' kkanajken kewuwe' chpom ri no'jneem rech ri k'mol b'eeey rech paxil, iriij are' tchkunsxik chkxo'l ri nima tinmit CHKXO'L RI NIMA TINMIT RECH PAXIL, SACATEPEQUEZ, EL PROGRESO RUK' RI PTUM:

1. Q'ATNEEM CHU RI CH'ICH':

Ke'q ch'ich' rech ri jun wnaq, (ochb'laal ajlb'al ri ktikrok ruk' "P") xaq k'omo xki'b'inik xki'b'inik kepli ri b'imaj chpom wu rcholjil wuwe':

- a) Ri ch'ich' ruk' ochb'laal ajlb'al ri ktikrok ruk' (P) k'utneem rech ri ke'q ajlneem ruk' ri kirk'isb'ej ruk' (0), k'eeb' (2), kjib' (4) waqib' (6) waxlaqib' (8) k'omo xki'b'inik maq'iij 16, juq'iij 18, saq'iij 20, luq'iij 22, miq'iij 24 ruk' ri b'iq'iij 26 chu ri rwaq ik'.

b) Ri ke'q ch'ich' ruk' ochb'laal ajlb'al ri ktikron ruk' (P) k'utneem rech ri ke'q ajlneem ruk' ri kirk'isb'ej ruk' jun (1), oxib' (3), jo'ob' (5), wuqub' (7) b'elejeb' (9) k'omo xki'b'inik miq'ij 17, b'iq'ij 19, maq'ij 23, juq'ij 25, saq'ij 27 chu ri rwaq ik'.

Wu ochb'laal ri k'olik chpom wu no'jneem (ke'q ajlb'al are' ri rk'isb'al chu ri chi ri ochb'laal ajlb'al ri chemo kirk'utb'ej ri ch'ich' ri xki'b'inik):

LUQ'IJ	MAQ'IJ	MIQ'IJ	JUQ'IJ	B'IQ'IJ	SAQ'IJ	TOQ'IJ
Jo'lajuu chu ri waqib' ik' Rajlaal q'atneem	Waq'lajuu chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 0, 2, 4, 6, 8	Wuqlajuu chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 1, 3, 5, 7, 9	Wajxaqlajuu chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 0, 2, 4, 6, 8.	B'elejlajuu chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 1, 3, 5, 7, 9.	Junwnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 0, 2, 4, 6, 8.	Jun rech kawnaq chu ri rwaq ik' Qaqche b'ineem
K'eeb' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 0, 2, 4, 6, 8	Oxib' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 1, 3, 5, 7, 9	Kjib' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 0, 2, 4, 6, 8.	Jo'ob' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 1, 3, 5, 7, 9.	Waqib' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 0, 2, 4, 6, 8.	Wuqub' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Xki'b'inik 1, 3, 5, 7, 9.	Waxlaqib' rech kawnaq chu ri rwaq ik'. Qaqche b'ineem

Ri q'atneem ri xko'b'ken tchuknik chke ri ch'ich' ri k'olik chu jun q'ta'l iil chu ri b'ineem kech ri ch'ich' ri k'olik rchoq'b'lil. Wu q'atneem wuwe' nkare' ujuno'k chu ri kejb'al ch'ich'.

Ri toq'ij 21 ruk' ri 28 chu ri rwaq chu ri jnob' 2020 qaqche ch'ich' tb'inik. Xuqke njel ri ch'ich' ujuno'k xki'k'ob'ik chu ri b'imaj chpom ri no'jneem rech ri k'mol b'eech rech paxil chu ri roox tnajil chu wu no'jneem wuwe'.

Ri wnaq ri xki'b'inik pch'ich' k'omo xki'b'inik kepli rb'ik ri ochb'laal ajlb'al ri kirk'utb'eej ri ch'ich'. Kepli ri kirtzuj ri nuk'b'al tzij rajlaal 146-2020 rech ri k'amb'al no'j chu ri k'aslimal ruk' ri to'lre.

Qal ujuno'k wu q'atneem wa' chke ri ajchaak rech ri k'aslimal, ri kolnel kepli ri kirchol wu no'jneem rech ri k'mol b'eech rech paxil chu ri roox tnajil ruk' ri rkaj tnajil chu ri kajlajuu chu ri rjo' ik' chu ri jnob' 2020 ruk' ri rsuk'b'neem.

Qaqsi ri wnaq kwant tnimnik chu wu q'atneem wuwe' jun iil k'chi' kepli ri kirchol ri q'atneem chu ri b'ineem ruk' ri nuk'b'al tzij rajlaal 273-98. Jachb'al 184 chu ri rwoch ajlb'al 3, ri kirchol ke tktoj jo'k'al rech katok' poq (Q500.00) xuqke ri chajnel tkka'yij saqsi kwant tnimink ri wnaq kepli ri kirb'ij wu no'jneem wuwe' rech ri k'mol b'eech rech paxil kumu jun iil k'ri' chu ri k'aslimal.

RKAAB': Q'ATNEEM CHU RI B'INEEM CHKXO'L CHU TAQ NIMA TINMIT.

Ri b'ineem, chkxo'l ri nima tinmit qaqche tb'inik tb'anik chkxo'l ri nima tinmit Paxil, Sacatepequez, ri Progreso ruk' ri Paxil. Qaqche q'atneem chkxo'l ri ch'ich' kech ri kunb'al ruk' ri anaqil chu ri josq'neem, ri chajnel, ri woy, ri kunb'al.

ROOX: SUK'B'NEEM CHU RI RXO'L CH'OOB' CHU RCHOQ'AB'LIL CHU RI Q'ATNEEM CHU RI B'INEEM CHU RI PAXIL.

Suk'b'xik ri nab'eey, rkab' ruk' ri roox tnajil chu ri rwoch ajlb'al (1⁰) chu ri no'jneem rech ri k'mol b'eey rech paxil chu ri RKAB' chu ri rajlaal kajlajuuj chu ri rjo' ik' chu ri jno'b 2020, suk'b'maj chu ri no'jneem rech ri k'mol b'eey rech ri paxil chu ri rajlaal 17, 24 ruk' ri 31 chu ri rjo' ik' chu ri jnob' 2020, "CHU RI CHAJNEL CHU RI K'ASLIMAL RUK' RI Q'ATNEEM CHU RI B'INEEM kkanajken kewuwe':

1) Q'TNEEM XAQ CHI'WCHOCH:

k'olik q'atneem chu ri b'ineem ttikrok chu ri 18:00 ch'oob' chu ri q'ij 05:00 chu ri jun q'ij chik, xaq k'omo kixkanajken chi'wchoch chpom ri ch'oob' (chi'wchoch, pjaay) q'atneem xuqkee xuqke chu ri b'ineem kech ri wnaq ruk' ri ch'ich' chu ri q'ij toq'ij 21 ruk' ri toq'ij 28 chu ri rjo' ik' chu wu no'jneem wuwe', wa'chi' ttikrok ri q'atneem chu ri 0:00 tk'isik chu ri 24:00 ch'oob' chu ri ke'q q'ij rum ri k'aslimal.

Wu no'jneem wuwe' ttikrok rchoq'ab'lil chu ri LUQ'IIJ CHU RI RWAQ IK' CHU RI JNOB' 2020 xtikrook chu ri 05:00 ch'oob', tk'isik chu ri LUQ'IIJ B'ELEJEEB' RECH KAWNAQ CHU RI RWAQ CHU RI JNOB' 2020 chu ri 05:00 ch'oob', CHPOM NJEL WU ULEW RECH PAXIL.

Ri b'ineem chpom ri 18:00 ruk' ri 05:00 ch'oob' iriij tb'anik kepli ri kirajb'eej chpom wu no'jneem wuwe' rech ri k'mol b'eey rech paxil.

RKAJ: Q'ATNEEM CHU RI JOSQ'NEEM RI XWIQOK.

Tchkunsxik ke'q q'atneem wuwe' chu ri josq'neem chkxo'l xaq awa'chi': ptaq ri k'eja', mlom no'j xuqkee chkxo'l ri mlom no'j rech ri k'mol b'eey rech ri paxil kepli ri kirtzuj ri no'jneem rech ri k'mol b'eey rech paxil chu ri rkowalil ataq tb'anik ri chaak chkxo'l ri ajchaak.:

- a) Njel ke ri ki'jachwik k'omo xki'chuknik n'oj tkchkunsaj ri josq'neem, tkch'akij ri chaa'k chu ri 16:00 ch'oob', ek' chu ri kunb'al wkant tch'akxik.
- b) Njel ke ri ki'jachwik k'omo xki'chuknik n'oj tchkunsaj jun xaq' chkxo'l ri wnaq tkchkunsaj jun q'atneem chkxo'l ri kk'eynik ruk' ri ki'loq'wik.
- c) ri kajlaal ri wnaq xki'nimnik, chu ri jachb'al chkxo'l ri wnaq ruk' jun xaq' rxo'l kech ri wnaq.

d) Tcholb'xik jrub' wnaq xko'kik chu ri k'eja', tchkunsaj ri jachb'al chkxo'l ri wnaq ruk' jun xaq' rxo'l kech ri wnaq.

RJO': NK'EJ NO'JNEEM CHIK.

Ke'q mlom no'j rech ri k'mol b'eey rech paxil qaqche che tkb'anla' chkxo'l ri wnaq, kumu are' jun iil chu ri k'aslimal.

Wu ke'q no'jneem wa' xtq'axla'xik chpon ri q'axba' tzij chu njeel ri rwoch Paxil, xuqkee xtb'i'la'xik chke ri wnaq chpom taq njeel ri q'axb'al taq tzij.



COMUNIQUESE Y CÚMPLASE

ALEJANDRO EDUARDO GIAMMATTEI FALLA

PRESIDENTE CONSTITUCIONAL

HUGO ROBERTO MONROY CASTILLO
MINISTRO DE SALUD PÚBLICA Y ASISTENCIA SOCIAL

LEYLA SUSANA TEMUS ARRIAGA
SECRETARIA GENERAL
DE LA PRESIDENCIA DE LA REPUBLICA